

1. Určete druhy přísudku podle vzoru.

Vzor: *Vrátím se zítra.* - přísudek slovesný jednoduchý

Tatínek je učitelem. – přísudek jmenný se sponou (slovesně-jmenný); *být* + podstatné jméno

Nechceš si na chvíli sednout? - přísudek slovesný složený: modální sloveso + infinitiv

Mám něco **vzít** do učebny? **přísudek slovesný složený: modální sloveso + infinitiv**

Ordinace **byla plná** k prasknutí. **přísudek jmenný se sponou (slovesně-jmenný): být +
přídavné jméno**

Vaše záznamy tady už **nemáme**. **přísudek slovesný jednoduchý**

Pohled z balkónu **byl jako z letadla**. **přísudek jmenný se sponou (slovesně-jmenný): být +
podstatné jméno**

Odpolední polospánek jej **nemohl** nijak **osvěžit**. **přísudek slovesný složený: modální
sloveso + infinitiv**

Ve sklepě **se nacházela** spousta starého i nového nábytku. **přísudek slovesný jednoduchý**

Podivné jméno města zajisté **souvisí** s vysokým komínem elektrárenským. **přísudek slovesný
jednoduchý**

Zvláštní vysvětlení neobvyklého názvu řeky **se nabídlo** hned první večer. **přísudek slovesný
jednoduchý**

Různé spory nakonec **vyústily** v kompromis. **přísudek slovesný jednoduchý**

Její známý **nebyl přítomen**. **přísudek jmenný se sponou (slovesně-jmenný): být +
přídavné jméno**

Čas rodinných vycházek zatím **nenastal**. **přísudek slovesný jednoduchý**

Oheň v krbu **zůstal hořet** ještě několik hodin. **přísudek slovesný složený: fázové sloveso +
infinitiv**

Dnešní den **má přinést** dlouho očekávané setkání. **přísudek slovesný složený: modální
sloveso + infinitiv**

Po maturitě **měli** studenti spoustu plánů. **přísudek slovesný jednoduchý**

2. Podtrhněte podmět.

Vám se dnes ta schůzka nehodí? Snad se mu podaří někoho z rodiny najít. A tu ho přepadl bezhlavý strach. Dávno již nikdo v Bítově nepamatoval koncem srpna tak husté mlhy. Jde z toho až strach. Něco se v koutě neznatelně pohnulo. Málokdo v překvapeném městě ozval se proti studentům. Milánští se tehdy Čechů pořádně vylekali. Dovolená nám začne až příští týden. Také druhý v cíli dosáhl času lepšího než dosavadní světový rekord. Pardubičtí podle očekávání přehráli Mladou Boleslav. Náplní pracovníků polesí je zajišťovat lesnickou činnost

na svěřeném úseku. Ve většině restaurací je dnes zakázáno kouřit. Naši jsou teď někde na návštěvě. V lahvi už nebyla ani kapka vody.

Stožárů stále přibývalo. Lucii už ubývalo sil. Problémů už snad bylo dost. Po stromech na některých místech nezůstalo ani stopy. Na podzim přibývalo hodin tmy. Tam ale zase přišlo lidí! Přírodních katastrof poslední dobou jako by bylo stále více. V sále jich teď sedělo přes tři sta. A vody jako by v nádrži neubývalo. Střelené zvěře na pasece stále přibývalo. V polní láhvi nebylo ani kapky vody. Přes noc ještě připadlo čerstvého sněhu. Ráno nebylo po mlze ani památky.

3. a) Určete přesně podtržené větné členy. U přívlastku určete druh (shodný x neshodný), u příslovečného určení určete druh (místa, času, způsobu....).

b) Je-li podtržené slovo členem rozvíjejícím, spojte jej s jeho členem řídícím a napište, jak je mezi nimi vyjádřena závislost.

Vzor: Velké teplotní výkyvy už meteorologové neočekávají.

a) výkyvy – předmět

b) výkyvy → neočekávají (řídící člen) – řízenost

(nebo:

neočekávají

↑
ř (= řízenost)
výkyvy
Pt

Pracovat doma má svoje výhody.

Na velikonoční **svátky** budou všichni odjíždět domů.

a) na svátky - příslovečné určení času

b) *budou* → *odjíždět*

↑
p
na svátky
Pu času

Na tradiční **zvyky** její máma vždy dbala.

a) na zvyky - předmět

b) *dbala*

↑
ř
na zvyky **Pt**

Nejstarší zpráva o **brýlích** pochází z roku 1313.

a) o brýlích - přívlastek neshodný

b) zpráva
 ↖ **p**
 o brýlích **PkN**

A **kdo** asi nešťastníkovy verše svázal? **kdo = podmět**

Malé pronikavé oči jeho zpozorovaly ihned neobyčejný **ruch a pohnutí**.

a) ruch a pohnutí - několikanásobný předmět

b) zpozorovaly
 ↖ **ř**
 ruch a pohnutí **Pt**

Skoro **všichni** promlouvali o téže události. **všichni = podmět**

Proud zlatého **světla** vnikal do pokoje.

a) světla - přívlastek neshodný

b) proud
 ↖ **ř**
 světla **PkN**

Duben se pomalu chýlil **ke konci**.

a) ke konci - příslovečné určení výsledku děje (tj. druh příslovečného určení způsobu)

b) chýlil se
 ↖ **p**
 ke konci **Pu** výsl. děje

A je ten příběh skutečně **pravdivý**? **pravdivý = jmenná část přísudku**

Pátrání po zrcadlovém bludišti nevedlo k cíli. **pátrání = podmět**

Bzučení osamělé mouchy bylo stále více **nesnesitelné**. **nesnesitelné = jmenná část přísudku**

4. a) Určete, zda je infinitiv v následujících větách součástí přísudku, nebo zda je jiným větným členem.

b) Není-li infinitiv součástí přísudku, napište, kterým je větným členem.

Měl bys něco **dělat**. **SOUČÁST PŘÍSUDKU**

Ke druhé hodině přijde Mára **pozeptat se** na jeho přání. **PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ÚČELU**

Děvče začalo pečlivě **skládat** ubrus. **SOUČÁST PŘÍSUDKU**

Učme se umění **žít** u stolu. **PŘÍVLASTEK NESHODNÝ**

Nevydržím neustále **se zabývat** týmiž myšlenkami. **PŘEDMĚT**

Ze všeho nejdříve musím toho chlapce **vidět**. **SOUČÁST PŘÍSUDKU**

Bez svolení manžela se Líza neodvážila ani **pověsit** na stěnu malý obrázek.

Ten člověk jako by ztratil schopnost **radovat se**. **PŘÍVLASTEK NESHODNÝ**

Pavlovi se líbilo **obědvat** mimo domov. **PODMĚT**

Bylo by na místě **zařadit** do knihy alespoň jednu pověst z časů onoho slavného hlídání hranic. **PODMĚT**

Ty jsi tady měl **být** ve dvě hodiny odpoledne. **SOUČÁST PŘÍSUDKU**

Hajný šel před chvílí **spát**. **PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ÚČELU**

Lesníci si půjdou **sednout** na posed na kraji lesa. **PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ÚČELU**

Lidé **se** o té události za pár dnů už nebudou vůbec **bavit**. **SOUČÁST PŘÍSUDKU**

Slušelo by se **popřát** mistru Matěji více času. **PODMĚT**

5. Doplňte koncovku v přísudku.

Koně, ovce a krávy se pásli na travnatých loukách za městem, stáda ovcí a koz pobíhala u lesa. Petr s Aničkou se vrátil/vrátili dost pozdě, ale neřekli, co je zdrželo. Kotě a štěně spolu odpočívaly před dveřmi. Děvčata, kde jste byla tak dlouho? Celé skupiny vědců se snažily přijít záhadě na kloub, ale zatím bezúspěšně. Dvacet závodníků utvořilo skupinu a do cíle doběhli/doběhlo společně. Všichni postavení sněhuláci už dávno roztáli. Ledoborce dnes ráno opět vypluly na moře. Dnové se v listopadu výrazně zkrátily a noci se prodloužily. Celé hodiny jsme čekali na výsledek rozhodnutí soudu. Davy z náměstí zamířily do vedlejší ulice.

6. Napište po 2 příkladech vět k následujícím větným vzorcům.

S₁ – VF_{fáz} + INF

Např. Stromy začaly kvést. Vítr přestal foukat. Oheň zůstal hořet.

$S_1 - VF_{cop} + Adj$

Např. Petřík je hodný. Dům je starý. Kniha je zajímavá.

$S_1 - VF_{cop} + S_7$

Např. Marie je sekretářkou. Petr se stal učitelem. Praha je naším hlavním městem.

$S_1 - VF - S_3$

Např. Já jsem mu zatelefonovala. Matka nám nevěří. Rodiče dětem domlouvali.

$S_1 - VF - S_2$

Např. Účinkující se vzdali honoráře. Horolezci dosáhli vrcholu.

$S_1 - VF - S_7$

Např. Závodníci hází oštěpem. Dítě zamrkalo očima. Jana zavrtěla hlavou.

$S_1 - VF - na S_4$

Např. Studenti se soustředili na pokus. Děti se dívají na televizi. Někdo se na nás podíval.

$S_1 - VF - o S_6$

Např. Babička vyprávěla o svém dětství. Všichni přemýšleli o tom zážitku.

$S_1 - VF - ADV loc$

Např. Rodiče bydlí v Brně. Skupina turistů přenocovala v hotelu.

$S_1 - VF - ADV dir$

Např. Vlak touto stanicí jen projíždí. Cesta vede přes les. Všichni zamířili k budově.

$S_1 - VF - ADV mod$

Např. Všichni se chovali podivně. Pavel se tvářil udiveně.

$S_1 - VF - S_3 - S_4$

Např. Věra slíbila bratrovi nějaký dárek. Rodiče mi poslali balíček.

$S_1 - VF - S_4 - ADV dir$

Matka vede dítě do školky. Sekretářka založila spis do desek. Někdo přemístil krabici do vedlejší místnosti.